

Rozdział 6

Wewnątrzszkolne zasady oceniania

§ 41

Ocenianie

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.
2. Ocenianiu podlegają:
 - 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
 - 2) zachowanie ucznia.
3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału i nauczycieli stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych.
4. Ocenianie ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazywanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania swojego rozwoju;
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i poprawy zachowania;
 - 5) dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Ocenianie obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych;
 - 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
 - 3) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania według skali i w formach przyjętych w szkole;
 - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;
 - 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 6) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych;
 - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.
6. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z odrębnymi przepisami.
7. W ocenianiu obowiązują zasady:
 - 1) zasada jawności ocen dla ucznia i jego rodziców;
 - 2) zasada częstotliwości i rytmiczności;
 - 3) zasada jawności kryteriów;
 - 4) zasada różnorodności wynikająca ze specyfiki każdego przedmiotu;
 - 5) zasada różnicowania wymagań;
 - 6) zasada otwartości – wewnątrzszkolne ocenianie podlega weryfikacji i modyfikacji w oparciu o okresową ewaluację.

§ 42

Rodzaje ocen szkolnych

1. W trakcie nauki w szkole uczeń otrzymuje oceny:
 - 1) bieżące;
 - 2) klasyfikacyjne:
 - a) śródroczne – na koniec pierwszego półrocza i roczne – na zakończenie roku szkolnego,
 - b) końcowe – są to oceny po zakończeniu cyklu nauczania danej edukacji.
2. Oceny końcowe są równoważne ocenie rocznej w ostatnim roku kształcenia lub ustalone są w wyniku egzaminu poprawkowego lub sprawdzającego w ostatnim roku nauczania danej edukacji.
3. Ocenę końcową zachowania stanowi ocena klasyfikacyjna w klasie programowo najwyższej.

§ 43

Jawność ocen

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
2. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika elektronicznego bezpośrednio po jej ustaleniu i ustnym poinformowaniu o niej ucznia.
3. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Oceny wpisywane są do dziennika elektronicznego.
4. Rodzice mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:
 - 1) na zebraniach ogólnych;
 - 2) w czasie spotkań w formie konsultacji;
 - 3) podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem;
 - 4) prace wypożycza nauczyciel do domu w celu zaprezentowania ich rodzicom.
5. Okazane prace wraz z podpisem rodzica zwracane są w ciągu tygodnia nauczycielowi.

§ 44

Uzasadnianie ocen

1. Nauczyciele uzasadniają oceny zależnie od rodzaju oceny i charakteru zajęć:
 - 1) wyrażając w punktach lub/i procentach stopień opanowania sprawdzanej w pracy klasowej, sprawdzianie, kartkówce wiedzy czy umiejętności;
 - 2) ustnie;
 - 3) w formie pisemnej recenzji.
2. Wszystkie oceny z pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia uzasadniane są pisemnie. Punktacja zadań sprawdzianu jest formą informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności oraz wskazówką, co uczeń potrafi i nad czym powinien pracować.
3. Wypracowania, eseje, referaty są opatrywane recenzją, która zawiera informacje na temat dobrych jej elementów i wskazówki, co należy poprawić oraz jakie umiejętności należy doskonalić.
4. W przypadku wątpliwości uczeń i rodzic mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny. Dodatkowe uzasadnienie nauczyciel przekazuje bezpośrednio zainteresowanej osobie, w czasie konsultacji lub podczas indywidualnych spotkań z rodzicem.
5. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki i muzyki należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego także systematyczność udziału w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez Szkołę na rzecz kultury fizycznej.
6. W nauczaniu dzieci niepełnosprawnych możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.

§ 45

Skala ocen z zajęć edukacyjnych

1. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne ustala się w stopniach według skali:
 - 1) stopień celujący – 6
 - 2) stopień bardzo dobry – 5
 - 3) stopień dobry – 4
 - 4) stopień dostateczny – 3
 - 5) stopień dopuszczający – 2
 - 6) stopień niedostateczny – 1
2. Stopnie bieżące zapisuje się w dokumentacji pedagogicznej w postaci cyfrowej, stopnie klasyfikacyjne w pełnym brzmieniu. W ocenianiu klasyfikacyjnym śródrocznym dopuszcza się stosowanie zapisu ocen w formie skrótu: cel, bdb, db, dst, dop, ndst.
3. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” niższej kategorii wymagań.
4. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie: plus (+) oraz minus (-) za nieprzygotowanie do lekcji, aktywność oraz częściowe odpowiedzi. Sposób przeliczania plusów i minusów na poszczególne oceny jest określony przez wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów.

§ 46

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Na zajęciach ocenie mogą podlegać następujące rodzaje aktywności uczniów:
 - 1) prace pisemne:
 - a) śródroczne, roczne – zapowiedziane 2 tygodnie wcześniej; liczba prac w tygodniu nie może przekroczyć 1;
 - b) prace klasowe – trwające 45-90 minut, zapowiadane 1 tydzień wcześniej; liczba prac klasowych nie może przekroczyć 3 w tygodniu;
 - c) sprawdziany po realizacji działu, obejmujące kilka tematów – trwające 30-45 minut, zapowiedziane 1 tydzień wcześniej; liczba prac śródrocznych, rocznych, sprawdzianów i prac klasowych nie może przekroczyć łącznie 3 w tygodniu;
 - d) kartkówki – trwające 5-15 minut z maksymalnie 3 ostatnich lekcji;
 - e) karty pracy wypełniane w czasie lekcji;
 - f) wypracowania, notatki pisane w klasie;
 - g) ćwiczenia pisemne w klasie;
 - 2) wypowiedzi ustne:
 - a) odpowiedzi i wypowiedzi na lekcji;
 - b) wystąpienia (prezentacje);
 - 3) samodzielne prowadzenie elementów lekcji;
 - 4) recytacje;
 - 5) sprawdziany praktyczne;
 - 6) projekty grupowe;
 - 7) wyniki pracy w grupach;
 - 8) samodzielnie wykonywane przez ucznia inne prace, np. modele, rysunki, albumy, zielniki, prezentacje, plakaty itp.;
 - 9) każda wskazana przez nauczyciela praca na lekcji;
 - 10) aktywność poza lekcjami, np. udział w konkursach, olimpiadach, zawodach,
2. Każda praca klasowa i sprawdzian muszą zostać zaliczone w formie i terminie ustalonych z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza, wpisując w rubrykę ocen „0”. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze pracę klasową lub sprawdzian zaraz po powrocie do Szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu czy pracy

klasowej o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu.

3. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z brakiem odpowiedzi.
4. Dopuszcza się stosowanie w dzienniku różnych skrótów (np. nb. – nieobecny, np. – nieprzygotowany, x – nie pisał/nie oddał pracy) pod warunkiem ich objaśnienia uczniom i rodzicom.
5. Uczeń może poprawić każdą ocenę jeden raz w terminie ustalonym z nauczycielem:
 - 1) ze sprawdzianu, pracy klasowej, testu, kartkówki;
 - 2) z wypracowania pisanego w klasie;
 - 3) ze wskazanych przez nauczyciela innych form, które nauczyciel ocenia.
6. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki lub pracy klasowej.
7. Po poprawieniu przez ucznia oceny wcześniejsza ocena wstawiana jest w nawias, wówczas nie liczy się do średniej, a ocenę o tej samej wadze uzyskaną z poprawy, o ile jest wyższa od uzyskanej w pierwszym terminie, nauczyciel wpisuje obok.
8. Sprawdziany diagnostyczne nie są oceniane. W dzienniku wpisywane są wyniki procentowe.
9. Nauczyciel ma obowiązek podać oceny ze sprawdzianu i pracy klasowej do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia ich napisania. Na ocenę wypracowań i prac klasowych z wypracowaniem jako jednym z elementów, prac pisemnych śródrocznych i rocznych nauczyciel ma 3 tygodnie. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych – o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii.

§ 47

Ocenianie na I etapie edukacyjnym

1. W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i zachowania są ocenami opisowymi z wyjątkiem religii i etyki.
2. Ocena opisowa to ustna bądź pisemna informacja nauczyciela na temat postępów w nauce i osiągnięciach w rozwoju danego ucznia. Do opisu oceny z języka obcego stosuje się sformułowanie: „Uczeń opanował wiadomości i umiejętności z języka na poziomie”
3. Ocenianie ma na celu:
 - 1) poinformowanie ucznia o postępie i poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
 - 2) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;
 - 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy;
 - 4) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
 - 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Ocena opisowa daje możliwość rzetelnej informacji na temat rezultatów aktywności szkolnej ucznia oraz wskazówki, jak samodzielnie pokonać trudności. Nauczyciel, na bieżąco informując ucznia, jak wykonał zadanie szkolne, podkreśla najpierw to, co zostało dobrze zrobione, a później wskazuje błędy i pomaga je poprawić. Ocena opisowa służy doskonaleniu procesu uczenia się poprzez różnicowanie nauczania w zależności od indywidualnego rytmu zdobywania wiadomości i umiejętności wynikającego z rozwoju ucznia.
5. Klasyfikacja śródroczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z poszczególnych edukacji i jego zachowania. Wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przezwyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.
6. Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego.
7. Śródroczną i roczną ocenę opisową nauczyciel sporządza na podstawie wielopłaszczyznowej, systematycznej i wnikliwej obserwacji, analiz prac ucznia oraz jego wypowiedzi.
8. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, edukacji plastycznej, muzycznej w szczególności bierze się pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

9. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się obok oceny opisowej stosowanie oceny wyrażonej punktami w skali od 1 do 6 według poniższych kryteriów:
- 1) 6 punktów – CELUJĄCO – 96-100% wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) doskonale opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - b) potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - c) proponuje nietypowe rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności,
 - d) samodzielnie poszerza swoje wiadomości, korzystając z różnych źródeł informacji,
 - e) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
 - 2) 5 punktów – BARDZO DOBRZE – 86-95% wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
 - c) potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, praktycznych,
 - d) rzadko popełnia błędy;
 - 3) 4 punkty – DOBRZE – 70-85% wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) dobrze opanował wiadomości, umiejętności określone w podstawie programowej,
 - b) we właściwy sposób stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności,
 - c) samodzielnie i starannie rozwiązuje typowe zadania ,
 - d) popełnia nieliczne błędy, które po wskazaniu potrafi samodzielnie poprawić,
 - e) w niewielkim stopniu korzysta z pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu różnych problemów;
 - 4) 3 punkty – DOSTATECZNIE – 50-69% wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) dostatecznie opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - b) najczęściej samodzielnie, nie zawsze starannie rozwiązuje typowe zadania,
 - c) często popełnia błędy, które po wskazaniu potrafi samodzielnie poprawić,
 - d) korzysta z pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu różnych problemów;
 - 5) 2 punkty – MIERNIE – 49-31% wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, ale nie przekreśla to możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
 - b) często potrzebuje pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu zadania o niewielkim stopniu trudności,
 - c) popełnia liczne błędy i nie zawsze potrafi je poprawić mimo wskazówek nauczyciela,
 - d) pracuje niestarannie, często potrzebuje zachęty do działania, nie zawsze kończy pracę;
 - 6) 1 punkt – NIEWYSTARCZAJĄCO – 30% i mniej wykonanego zadania, gdy uczeń:
 - a) nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
 - b) nie potrafi samodzielnie rozwiązywać zadań o niewielkim stopniu trudności,
 - c) nie wykonuje zadań nawet z pomocą nauczyciela,
 - d) nie podejmuje prób wykonywania powierzonych zadań, nie czyni postępów.
10. Punkty są wpisywane do dziennika zajęć lekcyjnych, na kartach pracy samodzielnej, na sprawdzianach, w zeszytach.
11. Informacje zgromadzone w powyższych dokumentach stanowią rejestr edukacyjnych postępów ucznia i jego rozwoju. Są one podstawą do redagowania oceny opisowej na koniec pierwszego półrocza i na zakończenie roku szkolnego.
12. Rodzice otrzymują informacje o postępach dziecka poprzez rozmowy z wychowawcą, nauczycielami, uwagi pisemne w zeszytach, pisemną śródroczną ocenę opisową oraz podczas zebrania z rodzicami oraz konsultacji.
13. Ocena bieżąca może być:
- 1) wyrażona ustnie;
 - 2) pisemnie;
 - 3) za pomocą punktów;

- 4) w przypadku języka obcego, religii i etyki stopniem – zgodnie z zasadami oceniania obowiązującymi w klasach IV-VIII.
14. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia Rada Pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III. Wniosek o niepromowanie składa wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii rodziców lub rodzic ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

§ 48

Ocenianie z zajęć edukacyjnych w klasach IV-VIII

1. W roku szkolnym obowiązują dwa półrocza oraz następująca skala ocen zarówno półrocznych, rocznych, jak i końcowych:
 - 1) stopień celujący – 6
 - 2) stopień bardzo dobry – 5
 - 3) stopień dobry – 4
 - 4) stopień dostateczny – 3
 - 5) stopień dopuszczający – 2
 - 6) stopień niedostateczny – 1
2. W trakcie roku szkolnego dopuszcza się stosowanie przez nauczycieli dowolnych symboli w dokumentacji pedagogicznej. Rodzaj stosowanej symboliki w zapisach w dzienniku lekcyjnym musi być podany i wyjaśniony uczniom i rodzicom. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” niższej kategorii wymagań.
3. Ogólne kryteria ocen z zajęć edukacyjnych:
 - 1) ocenę **CELUJĄCĄ** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował w całości wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej i realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, osiągnięcia jego są oryginalne i twórcze oraz wskazują na dużą samodzielność w ich uzyskaniu, a ponadto:
 - b) spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
 - c) sumiennie i systematycznie pracuje i pogłębia swoją wiedzę i umiejętności;
 - d) korzysta z nowości technologii informacyjnej, potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin wiedzy i korzysta z wielu sposobów pracy;
 - e) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia na szczeblu co najmniej rejonowym;
 - f) sumiennie, systematycznie i z zaangażowaniem pracuje na lekcjach i przygotowuje się do nich;
 - 2) ocenę **BARDZO DOBRĄ** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej i pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania oraz spełnia kryteria podane przez nauczyciela przedmiotu na ocenę bardzo dobrą;
 - b) systematycznie pracuje i utrwala swoją wiedzę i umiejętności;
 - c) potrafi efektywnie zaplanować pracę w zespole, umiejętnie podejmować decyzje, interpretować wyniki, odnajdywać i porządkować informacje, zastosować umiejętności w różnych sytuacjach;
 - d) samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy w sposób twórczy w sytuacjach trudnych i nietypowych;
 - e) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia na szczeblu co najmniej gminnym;
 - f) sumiennie i systematycznie pracuje na lekcjach i się do nich przygotowuje;
 - 3) ocenę **DOBRA** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej oraz określone przez nauczyciela w przedmiotowym systemie oceniania i w wymaganiach na ocenę z przedmiotu w kryteriach na ocenę dobrą, a ponadto:
 - b) potrafi współpracować w grupie zarówno jako lider i partner, wyciągać wnioski,
 - c) pracuje systematycznie i z uwagą;
 - d) różnicować ważność informacji, dzielić się wiedzą z innymi, wybrać własny sposób uczenia się;
 - e) rozwiązuje typowe zadania z elementami problemowymi, wykazuje aktywną postawę wobec trudnych i nietypowych zagadnień;
 - f) chętnie bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych;
 - g) jest zawsze przygotowany do lekcji i chętnie na nich pracuje.
- 4) ocenę DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej oraz określone przez nauczyciela w przedmiotowym systemie oceniania i w wymaganiach na ocenę z przedmiotu w kryteriach na ocenę dostateczną, a ponadto:
 - b) na miarę swoich możliwości systematycznie utrwala wiedzę i ćwiczy umiejętności;
 - c) współpracuje w grupie, potrafi objaśnić niektóre wyniki pracy, logicznie je uporządkować;
 - d) rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne;
 - e) na miarę swoich możliwości bierze udział w konkursach, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych;
 - f) zazwyczaj jest przygotowany do lekcji, angażuje się w pracę na lekcji.
- 5) ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował wiedzę i umiejętności wynikające z podstawy programowej oraz określone przez nauczyciela w przedmiotowym systemie oceniania i w wymaganiach na ocenę z przedmiotu w kryteriach na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
 - b) rozumie podstawowe zagadnienia wyrażone w sposób prosty i jednoznaczny;
 - c) mimo braków jest w stanie opanować elementarną wiedzę z podstawy programowej i programu nauczania;
 - d) współpracuje w grupie, pyta, prosi o wyjaśnienie, słucha dyskusji, potrafi dostosować się do decyzji grupy;
 - e) rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne przy pomocy kolegi lub nauczyciela;
 - f) na miarę swoich możliwości przygotowuje się do zajęć, stara się angażować w pracę na lekcji.
- 6) ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował wiadomości i umiejętności, wynikających z podstawy programowej i posiada tak duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, że uniemożliwiają mu one dalsze zdobywanie wiedzy;
 - b) nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
 - c) nie skorzystał z pomocy Szkoły, nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności;
 - d) nie przygotowuje się do lekcji, nie pracuje na nich.
4. Stopnie bieżące zapisuje się w dokumentacji pedagogicznej w postaci cyfrowej, stopnie klasyfikacyjne w pełnym brzmieniu. Dopuszcza się wstawianie (+) i (–) w ocenianiu bieżącym.
5. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych opracowuje nauczyciel lub zespół nauczycieli z uwzględnieniem możliwości edukacyjnych uczniów w konkretnej klasie.
6. Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia.
7. Oceny podawane są uczniom do wiadomości i na bieżąco wpisywane do dziennika lekcyjnego. Oceny z odpowiedzi ustnej, jak również inne spostrzeżenia dotyczące postępów edukacyjnych ucznia mogą być wpisywane do zeszytu przedmiotowego jako informacja dla rodziców i winne być podpisane przez rodziców.
8. Znak graficzny „parafka” oznacza fakt oglądania pracy przez nauczyciela, a nie sprawdzenia zawartości merytorycznej.

9. Ocenione sprawdziany wiadomości i prace klasowe przechowywane są przez nauczycieli do końca danego roku szkolnego.
10. Nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, podręcznika, przyrządów itp.) odnotowywane są w dzienniku lekcyjnym i mają wpływ na ocenę zachowania. Uczeń może trzy razy w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej.
11. Oceny bieżące nauczyciel ustala zgodnie z następującą skalą procentową:

Ocena bieżąca	Wynik w %
6	98-100
6 –	96-97
5 +	94-95
5	90-93
5 –	86-89
4 +	81-85
4	75-80
4 –	70-74
3 +	65-69
3	60-64
3 –	55-59
2 +	50-54
2	45-49
2 –	40-44
1+	35-39
1	0-34

12. Hierarchia ocen bieżących:

1) blok przedmiotów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych:

- a) waga 1: praca na lekcji, karta pracy, aktywność, krótka forma wypowiedzi pisemnej, recytacja wiersza;
- b) waga 2: kartkówka, prezentacja, referat, odpowiedź ustna, dyktando, czytanie, praca na lekcji – wykonanie zadań na podstawie słuchanego tekstu (język obcy);
- c) waga 3: wypowiedź ustna (język obcy);
- d) waga 3-5 (wagę ocen nauczyciel podaje, zapowiadając pracę): praca klasowa, wypracowanie pisemne pisane w klasie, sprawdzian, projekt.

2) blok przedmiotów artystycznych:

- a) waga 1: praca na lekcji, aktywność;
- b) waga 2-3 (wagę ocen nauczyciel podaje, zapowiadając pracę): kartkówka, prezentacja, wykonanie piosenki, wykonanie pracy plastycznej, projekt.

3) wychowanie fizyczne:

- a) waga 1: prezentacja, plakat, plansza – przepisy gier zespołowych;
- b) waga 2: jednostkowe zaangażowanie podczas lekcji, testy sprawnościowe;
- c) waga 3: aktywność w czasie lekcji oraz wysiłek wkładany przez ucznia, wywiązywanie się z obowiązków, systematyczność na lekcji (ocena wystawiana raz w miesiącu);
- d) waga 4: reprezentowanie Szkoły w zawodach sportowych.

13. Na podstawie ocen bieżących obliczana jest średnia ważona według wzoru:

$$Ocena = \frac{\sum_{i=1}^n Ocena_i \cdot waga_i}{\sum_{i=1}^n waga_i}$$

14. Oceny klasyfikacyjne nauczyciel ustala na podstawie ocen bieżących uzyskanych przez ucznia w każdym półroczu z uwzględnieniem średniej ważonej będącej elementem pomocniczym przy wystawianiu oceny oraz biorąc pod uwagę:

- 1) możliwości ucznia,
- 2) aktywność i zaangażowanie podczas zajęć,
- 3) wkład pracy i postępy,
- 4) osiągnięcia, sukcesy ucznia w konkursach i zawodach sportowych.

15. Oceny klasyfikacyjne ustala nauczyciel przedmiotu. Ocena nie może być niższa niż wskazuje na to średnia ważona. Uczeń może otrzymać ocenę wyższą.

ŚREDNIA WAŻONA OCEN	MINIMALNA OCENA KLASYFIKACYJNA
pow. 5,56	celujący
pow. 4,56	bardzo dobry
pow. 3,56	dobry
pow. 2,56	dostateczny
pow. 1,56	dopuszczający
do 1,55	niedostateczny

16. Szczegółowy tryb oceniania i sprawdzania wiadomości ustalają nauczyciele uczący poszczególnych zajęć edukacyjnych i informują o nim uczniów i rodziców na początku roku szkolnego.

§ 49

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie Szkoły.
2. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa.
3. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
 - 1) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - 2) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - 3) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
 - 4) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
 - 5) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych.

4. Rodzic ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy w ciągu 2 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
5. Wychowawca klasy sprawdza spełnienie wymogu w ust. 3 pkt 1 i 2, a nauczyciel przedmiotu spełnienie wymogów ust. 3 pkt 3, 4 i 5.
6. W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków wymienionych w ust. 3 nauczyciele przedmiotu wyrażają zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
7. W przypadku niespełnienia któregokolwiek z warunków wymienionych w ust. 3 prośba zostaje odrzucona, a wychowawca lub nauczyciel odnotowuje na podaniu przyczynę jej odrzucenia.
8. Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.
9. Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.
10. Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.
11. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

§ 50

Ocenianie zachowania

1. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę, nauczycieli i uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych.
2. Ocenianie zachowania ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) motywowanie ucznia do dalszych postępów w zachowaniu i planowania swojego rozwoju;
 - 3) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach w zachowaniu ucznia.
3. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny zachowania.
4. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.
5. Ocenę klasyfikacyjną zachowania (śródroczną i roczną), począwszy od klasy IV, ustala się według następującej skali:
 - 1) wzorowe – wz;
 - 2) bardzo dobre – bdb;
 - 3) dobre – db;
 - 4) poprawne – pop;
 - 5) nieodpowiednie – ndp;
 - 6) naganne – ng.
6. W klasach I-III ocena klasyfikacyjna zachowania śródroczna i roczna jest oceną opisową.
7. Ocena wychowawcy jest oceną podsumowującą, jawną, umotywowaną, uwzględniającą opinię własną ucznia, opinię wyrażoną przez jego koleżanki i kolegów z klasy, opinię nauczycieli uczących w szkole oraz innych pracowników szkoły.
8. W trakcie roku szkolnego nauczyciele uczący i nieuczący ucznia w danej klasie, w tym także osoby pełniące funkcje kierownicze w szkole, dokonują wpisów o pozytywnych i negatywnych przejawach zachowań ucznia w dzienniku elektronicznym lub przekazują takie informacje wychowawcy klasy. Także inni pracownicy szkoły informują wychowawcę klasy o zachowaniu ucznia.

9. Przed ustaleniem klasyfikacyjnej oceny zachowania śródrocznej i rocznej wychowawca klasy zasięga opinii nauczycieli, zwłaszcza uczących ucznia, opinii uczniów danej klasy oraz opinii ocenianego ucznia.
10. Ustalona przez wychowawcę klasy śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna z zastrzeżeniem pkt.13.
11. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
12. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) wychowawca uzasadnia ustaloną ocenę.
13. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej wychowawca jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
14. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeśli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 2 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - 2) wychowawca klasy;
 - 3) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie;
 - 4) pedagog, jeżeli jest zatrudniony w szkole;
 - 5) psycholog, jeżeli jest zatrudniony w szkole;
 - 6) przedstawiciel samorządu uczniowskiego;
 - 7) przedstawiciel Rady Rodziców.
15. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna i nie może być niższa od oceny proponowanej przez wychowawcę.
16. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) skład komisji;
 - 2) termin posiedzenia komisji;
 - 3) wynik głosowania;
 - 4) ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.
17. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
18. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
 - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych,
 - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

§ 51

Kryteria ocen zachowania

1. Ocena zachowania powinna uwzględniać w szczególności:
 - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia,
 - 2) dbałość o honor i tradycje szkoły,
 - 3) postępowanie zgodnie z dobrem społeczności szkolnej,
 - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej,
 - 5) godne i kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
 - 6) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
 - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
2. Oceną wyjściową jest ocena dobra. Ocenę wzorową i bardzo dobrą należy traktować jako ocenę podwyższoną. Ocenę poprawną, nieodpowiednią i naganną jako oceny obniżone.
3. Ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
 - 1) zawsze przestrzega ustaleń władz szkolnych, nauczycieli, samorządu klasowego i szkolnego, postępuje zgodnie ze Statutem szkoły i zasadami BHP;

- 2) systematycznie i punktualnie uczęszcza na zajęcia szkolne;
- 3) zawsze przygotowuje się do zajęć lekcyjnych, przynosi dodatkowe materiały pomocnicze;
- 4) dba o zdrowie własne i innych, bierze czynny udział w propagowaniu zdrowego stylu życia;
- 5) wzorowo wywiązuje się z powierzonych funkcji i obowiązków;
- 6) pracuje na lekcjach, nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć;
- 7) zna i stosuje formy grzecznościowe w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów oraz innych osób;
- 8) jest uczciwy, prawdomówny;
- 9) jest koleżeński, opiekuńczy, pomaga potrzebującym w nauce, staje w obronie pokrzywdzonych;
- 10) żyje w przyjaźni z zespołem klasowym – wpływa na tworzenie dobrej atmosfery;
- 11) szanuje mienie cudze, własne i społeczne;
- 12) dba o higienę osobistą, estetykę wyglądu i stroju;
- 13) sam dostrzega, potrafi się przyznać i właściwie reaguje na własne błędy i potknięcia;
- 14) nie stosuje agresji słownej, fizycznej, cyberprzemocy wobec innych osób;
- 15) ponadto spełnia 4 z poniższych kryteriów:
 - a) bierze udział w konkursach/zawodach w szkole lub/i poza szkołą;
 - b) angażuje się w życie klasy i szkoły;
 - c) rozwija swoje zainteresowania w szkole i/lub poza szkołą;
 - d) pracuje na rzecz pomocy innym ludziom lub ochrony środowiska (wolontariat, Caritas itp.);
 - e) jest inicjatorem lub bierze czynny udział w imprezach klasowych, szkolnych, środowiskowych;
 - f) pełni określone funkcje w klasie lub samorządzie szkolnym;
 - g) pracuje na rzecz szkoły i społeczności szkolnej (projekty szkolne, gazetki, mediacje rówieśnicze, obsługa imprez szkolnych, dni otwartych).

4. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) zazwyczaj przestrzega obowiązków ucznia zapisanych w Statucie Szkoły;
- 2) systematycznie i punktualnie uczęszcza na zajęcia szkolne;
- 3) systematycznie przygotowuje się do zajęć lekcyjnych;
- 4) pracuje na lekcjach, nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć;
- 5) wywiązuje się z powierzonych funkcji i obowiązków;
- 6) jest koleżeński i chętnie pomaga innym;
- 7) jest uczciwy, prawdomówny;
- 8) szanuje mienie własne, cudze i społeczne;
- 9) stosuje formy grzecznościowe w stosunku do nauczycieli, pracowników, uczniów i innych osób;
- 10) dba o higienę osobistą, estetykę wyglądu i stroju;
- 11) sam dostrzega, potrafi się przyznać i właściwie reaguje na własne błędy i potknięcia;
- 12) nie stosuje agresji słownej, fizycznej, cyberprzemocy wobec innych osób;
- 13) ponadto spełnia 2 z poniższych kryteriów:
 - a) bierze udział w konkursach/zawodach w szkole lub/i poza szkołą;
 - b) angażuje się w życie klasy i szkoły;
 - c) rozwija swoje zainteresowania w szkole i/lub poza szkołą;
 - d) pracuje na rzecz pomocy innym ludziom lub ochrony środowiska (wolontariat, Caritas itp.);
 - e) jest inicjatorem lub bierze czynny udział w imprezach klasowych, szkolnych, środowiskowych;
 - f) pełni określone funkcje w klasie lub samorządzie szkolnym;
 - g) pracuje na rzecz szkoły i społeczności szkolnej (projekty szkolne, gazetki, mediacje rówieśnicze, obsługa imprez szkolnych, dni otwartych).

5. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) zazwyczaj przestrzega obowiązków ucznia zapisanych w Statucie Szkoły;
- 2) systematycznie i punktualnie uczęszcza na zajęcia szkolne;
- 3) stara się pracować na lekcjach, nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć;
- 4) na ogół wywiązuje się z przydzielonych zadań;
- 5) stara się być aktywny i uczestniczyć w organizowanych konkursach, zawodach, uroczystościach, wolontariacie;
- 6) angażuje się w życie klasy w wybrany przez siebie sposób lub na prośbę nauczyciela;

- 7) jest koleżeński i życzliwy;
 - 8) jego zachowanie i kultura osobista nie budzą zastrzeżeń, prawidłowo reaguje na każde upomnienie;
 - 9) stosuje formy grzecznościowe w stosunku do nauczycieli, pracowników i uczniów;
 - 10) dba o higienę osobistą, estetykę wyglądu i stroju;
 - 11) nie stosuje agresji słownej, fizycznej, cyberprzemocy wobec innych osób;
 - 12) szanuje mienie szkoły.
6. Ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który:
- 1) przeważnie spełnia wymagania stawiane przez Statut Szkoły, ale nie wyróżnia się swoim zachowaniem i aktywnością na terenie klasy i szkoły;
 - 2) stara się przestrzegać ustaleń władz szkolnych, nauczycieli, samorządu szkolnego i klasowego;
 - 3) jego zachowanie i kultura osobista nie budzą większych zastrzeżeń, prawidłowo reaguje na każde upomnienie;
 - 4) jest koleżeński, stara się angażować w życie klasy, szkoły i wypełnia podstawowe obowiązki ucznia;
 - 5) z szacunkiem odnosi się do wszystkich pracowników szkoły i uczniów;
 - 6) szanuje własność swoją, cudzą i społeczną, a wyrządzone nieumyślnie szkody naprawia z własnej inicjatywy;
 - 7) na przerwach zachowuje się w sposób bezpieczny i kulturalny;
 - 8) dba o swój wygląd zewnętrzny zgodny z normami społecznymi;
7. Ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
- 1) zazwyczaj nie przestrzega obowiązków ucznia zapisanych w Statucie Szkoły;
 - 2) lekceważąco odnosi się do nauczycieli i pracowników szkoły oraz innych osób dorosłych na terenie szkoły i poza nią, nie respektuje ich uwag;
 - 3) wulgarnie odnosi się do rówieśników, używa ordynarnego słownictwa, jest agresywny w stosunku do kolegów, stosuje przemoc, cyberprzemoc, swoim zachowaniem zagraża bezpieczeństwu innych;
 - 4) jest często nieprzygotowany do lekcji;
 - 5) ma dużo nieusprawiedliwionych godzin, spóźnia się, wagaruje;
 - 6) swoim zachowaniem dezorganizuje pracę na lekcjach, wycieczkach, imprezach szkolnych, nie reaguje na upomnienia;
 - 7) znęca się nad zwierzętami;
 - 8) dopuszcza się niszczenia mienia;
 - 9) ulega nałogom albo namawia do tego innych;
 - 10) zastosowane środki nie przynoszą rezultatów.
8. Ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:
- 1) nie spełnia wymagań zapisanych jako warunki otrzymania ocen: poprawnej i nieodpowiedniej;
 - 2) wszedł w konflikt z obowiązującym w Polsce prawem;
 - 3) spełnia choć jedno z poniższych kryteriów:
 - a) stosuje w szkole przemoc fizyczną wobec uczniów, nauczycieli, pracowników lub innych osób zagrażającą ich życiu lub zdrowiu bądź naruszającą ich bezpieczeństwo;
 - b) na terenie szkoły posiada, używa lub rozprowadza środki odurzające lub substancje psychotropowe, spożywa napoje alkoholowe lub pali wyroby tytoniowe, w tym papierosy elektroniczne;
 - c) rozpowszechnia wśród uczniów materiały przedstawiające zachowania agresywne, okrucieństwo wobec drugiego człowieka, treści pornograficzne lub obrażające uczucia religijne;
 - d) świadomie niszczy dobra materialne należące do szkoły, uczniów, nauczycieli lub innych osób;
 - e) narusza godność osobistą uczniów, nauczycieli lub innych osób poprzez zniesławienie, agresję lub prowokację;
 - f) opuścił bez usprawiedliwienia ponad połowę czasu przeznaczanego na realizację wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

9. Czynniki wpływające na podwyższenie oceny zachowania:
 - 1) udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, zawodach sportowych i imprezach charytatywnych;
 - 2) wzorowa frekwencja;
 - 3) propagowanie zdrowego stylu życia i zachowań proekologicznych;
 - 4) pomoc innym, rozwiązywaniu problemów szkolnych, angażowanie się w wolontariat;
 - 5) kultura języka i zachowania.
10. Czynniki wpływające na obniżenie oceny zachowania:
 - 1) wulgarne słownictwo;
 - 2) nieprzestrzeganie ustaleń i regulaminów;
 - 3) lekceważący stosunek do nauczycieli i innych pracowników szkoły;
 - 4) udział w bójkach, kradzieżach i czynach niezgodnych z ogólnie przyjętymi normami zachowania;
 - 5) niszczenie mienia szkolnego;
 - 6) uleganie nałogom;
 - 7) zakłócanie lekcji, imprez i uroczystości szkolnych;
 - 8) zastraszanie kolegów;
 - 9) niewłaściwa aktywność w Internecie;
 - 10) oszustwo (np. podrobienie podpisu, przywłaszczenie cudzej pracy, kradzież intelektualna itp.).